

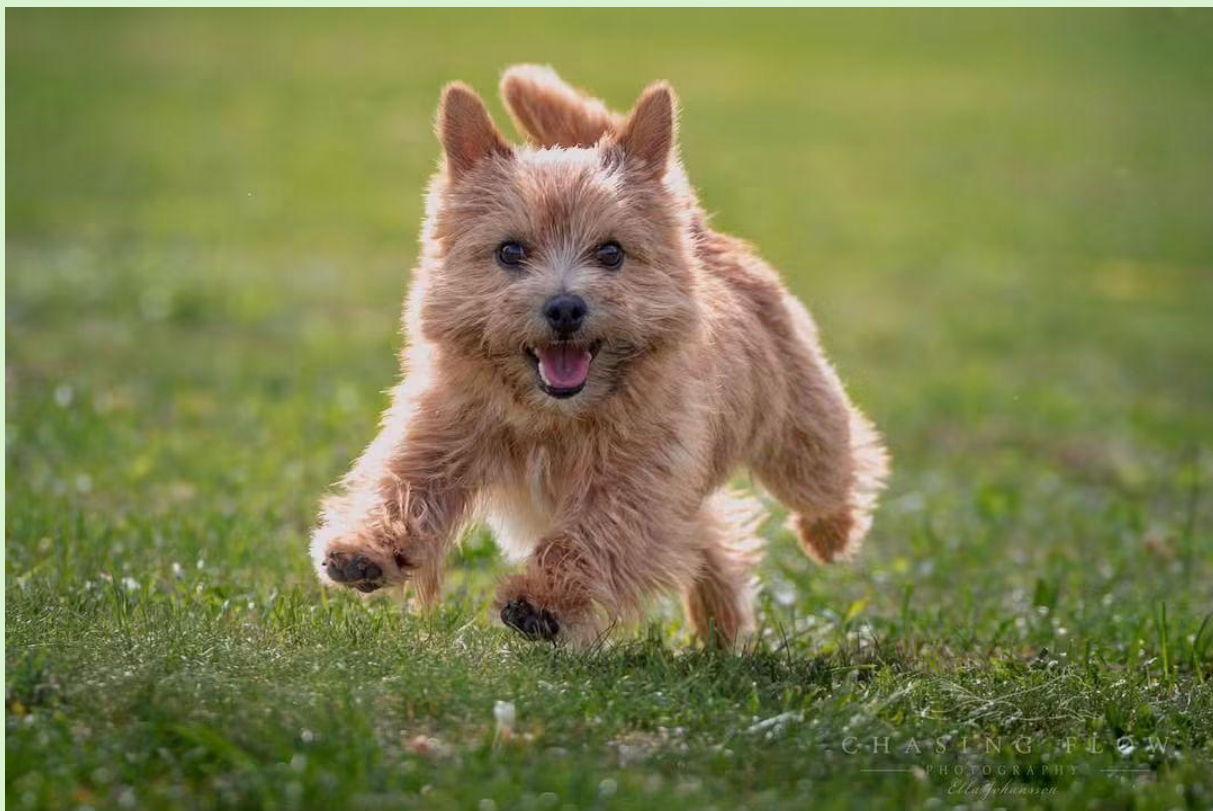

Foto: Ella Johansson / Chasing Flow Photography

HUR MÅR VÅR NORWICHTERRIER?

Hälsorapport 2026

HUR MÅR VÅR NORWICHTERRIER?

Sammanställning av Hälsoenkäten 2026

Bakgrund och syfte

Enkäten är framtagen av Svenska Norwichterrierklubbens Avels- & Hälsokommitté i samarbete med Annika Vänje (sammankallande i Svenska Terrierklubbens Avelskommitté). Syftet är att kartlägga rasens hälsostatus och ge ett välgrundat, faktamässigt underlag för klubbens framtida hälso- och avelsarbete samt den kommande revideringen av RAS (Rasspecifik Avelsstrategi).

Genomförande och målgrupp

Undersökningen genomfördes under perioden 18 januari – 15 februari 2026 och riktade sig till ägare av norwichterriers födda mellan 2004 och 2024.

- **Utskick:** Skickades till cirka 500 e-postadresser från klubbens medlemsregister och SKK:s ägarregister.
- **Format:** Ett svar lämnades per enskild hund (ägare med flera hundar lämnade ett svar per individ).
- **Anonymitet & validering:** Svaren har behandlats anonymt. För cirka 250 av hundarna lämnades frivilligt namn och/eller registreringsnummer, vilket har varit ett mycket värdefullt tillskott för att kvalitetssäkra och validera underlaget.

Svarsunderlag

Responsen på enkäten har varit fantastisk och visar på det stora engagemang som finns för vår ras hälsa och framtid!

- **Hög svarsfrekvens:** Enkätsvaren omfattar totalt **353 norwichterriers** (159 hanar och 194 tikar), varav **283 är nu levande hundar**. Procentsatser för enskilda frågor i Del 3 är beräknade utifrån antalet svarande på respektive fråga, vilket kan variera något från totalantalet 353 hundar då enstaka deltagare hoppat över vissa frågor.
- **Stor populationsandel:** Det innebär att vi uppskattningsvis har fått svar för nästan hälften av Sveriges samlade population (som jämförelse fanns 693 levande hundar i Jordbruksverkets register år 2025 efter systemrensning).

Resultatens perspektiv & framtida RAS-analys

- **Nu levande hundar (283 st):** Utgör underlaget för bedömningen av hundarnas dagsaktuella allmäntillstånd, livskvalitet och övergripande hälsa.
- **Hela enkäturvalet (353 st):** Utgör underlaget för den samlade kartläggningen av symtom, sjukdomar och diagnoser över hundarnas hela livstid (födda 2004–2024). Det 20-åriga livstidsperspektivet ger en faktamässig jämförelsegrund för

framtida hälsomätningar, vilket gör det möjligt att följa långsiktiga hälsotrender och utvärdera rasens utveckling över tid.

- **Uppföljning och fördjupning:**

Som ett naturligt nästa steg i klubbens avels- och hälsoarbete (RAS) avser Avels- & Hälsokommittén att genomföra en riktad fördjupningsanalys av enbart de nu levande hundarna. Denna uppföljning kommer att fokusera på de särskilt uppmärksammade områdena **Andning & Luftvägar** samt **Kramper/anfall**, för att ge en ännu exaktare nulägesbild av rasens population.

Författarskap, metod och analys

- **Författare:** Rapporten är skriven av Marianne Walfrid, sammankallande i Avels- & Hälsokommittén, och är sakligt granskad och godkänd av kommittén bestående av Christina Björkqvist Finell (leg. vet.), Elina Jokinen, Mette Löfquist (leg. vet.) och Pia Hélène Welandér (leg. vet.). Rapportens upplägg är förankrat med Annika Vänje (Svenska Terrierklubben).
- **Redaktionellt AI-stöd:** AI-assistenten Gemini (Google) har varit behjälplig med att bearbeta och analysera enkätens fria textkommentarer samt att gruppera återkommande symtom och ägarerfarenheter. AI har även använts som ett redaktionellt stöd för rapportens språk, formuleringar och struktur.

Sammanfattande resultatöversikt

1. Helhet, Mentalitet & Livslängd

- **Övergripande allmäntillstånd och ägarnas upplevelse**
 - **97 %** av ägarna skattar sin hunds allmäntillstånd som gott eller mycket gott (73,5 % uppger *Mycket gott*).
 - I den avslutande öppna fritextfrågan lämnade 146 ägare beskrivningar av sina hundar. Norwichterriern beskrivs genomgående som en "stor hund i litet format" – glad, stabil, modig, anpassningsbar och trogen sin familj.
- **Beteende, temperament och mentalitet**
 - **92 %** av hundarna beskrivs av sina ägare som mentalt stabila utan problematiska beteenden i vardagen. Ljudkänslighet/skotträdsla samt viss separationsångest är de vanligaste beskrivna problemen.
- **Livslängd och dödsorsaker**
 - Enkäten bekräftar att norwichterriern är en långlivad ras. Majoriteten blir mellan 11 och 15 år, och vissa ända upp till 17 år. När det är dags att ta farväl beror det oftast på naturligt åldrande och allmän svaghet, eller åldersrelaterade tumörsjukdomar.

2. Särskilt uppmärksammade områden

- **Andning och luftvägar**
 - *Förekomst:* Trots det goda allmäntillståndet utgör luftvägsproblem med symtom relaterade till Norwich Terrier Upper Airway Syndrome (NTUAS) det enskilt mest framträdande hälsoområdet. Totalt har **27 %** av hundarna i enkäten uppvisat någon form av andningspåverkan i vissa situationer.
 - *Triggers och symtom:* Besvären utlöses främst av stress, upphetsning och sommarvärme. Vanligaste tecknen är snarkning/missljud vid sömn samt ljudlig andning i vaket tillstånd.
 - *Tidig debut:* Symtomen har visat sig tidigt i hundens liv – för 71 % av de drabbade debuterar besvären under de tre första levnadsåren (0–3 år).
 - *Veterinärdiagnos och behandling:* 8,6 % av hundarna i enkäten (30 st) har fått en formell veterinärdiagnos kopplad till luftvägarna. Totalt har 17 hundar krävt behandling (10 har fått läkemedel och 7 har opererats).

- **Kramper/anfall**

- 91 % av hundarna har varit helt fria från kramper och anfall. För resterande knappt 9 % har symtomen oftast uppstått vid enstaka tillfällen och de vanligaste har varit svårighet att stå, skakningar samt stela ben.

3. Mun, Tänder & Bett

- **Tand- och munhälsa**

- 68 % av hundarna har haft någon form av problem i munnen. Lindrig (38 %) eller besvärande (18 %) tandsten är det vanligaste besväret, vilket i sin tur relaterar till tandköttsinflammation (17 %) och tandlossning (18 %). Problem med tandsten och tandlossning är utbrett bland mindre hundraser i allmänhet och är starkt relaterat till den vardagliga skötseln. Detta gör det svårt att dra några slutsatser om norwichterriern är mer drabbad än andra likartade raser.

- **Bett och saknade tänder**

- 14 % av hundarna saknar en eller flera tänder i det vuxna bettet, medan faktiska bettfel är ovanliga (2,6 %). Dessa anatomiska variationer orsakar ytterst sällan smärta, funktionella besvär eller hinder för hunden i vardagen.

4. Inre organ & Internmedicin

- **Mage och tarm**

- 77 % av hundarna har aldrig haft problem med mage eller tarm. De som drabbats har oftast enstaka tillfällen av känslig mage eller foderintolerans som hanteras med anpassad kost. Magbesvären kan i viss mån vara åldersrelaterade, där unga hundar kan ha tillfälliga problem som sedan ofta avtar eller försvinner helt med åldern.

- **Inre organ (njurar, lever, gallsystem och bukspottkörtel) och urinvägar**

- 96 % av hundarna har varit helt fria från sjukdomar i njurar, lever, gallsystem och bukspottkörtel. Diagnoser i dessa organ är mycket ovanliga (njurar 1,7 %, lever 1,4 %, bukspottkörtel 0,6 % och gallsystem 0 %). Då en egen fast enkätfråga för nedre urinvägarna saknades visar fritextsvaren att det vanligaste enstaka besväret som ägarna valt att rapportera här är tillfälliga urinvägsinfektioner (UVI), främst hos tikar.

- **Hjärta och cirkulation**

- **98 %** av hundarna har inte haft någon diagnos på hjärtsjukdom. Det vanligaste fyndet är lindriga blåsljud som upptäckts vid rutinkontroller hos äldre hundar, oftast utan att hunden är påverkad i sin vardag.

- **Hormoner och ämnesomsättning**

- **99 %** av hundarna har varit helt fria från diagnostiserade hormonella sjukdomar (endast 1 fall av sköldkörtelunderfunktion och 1 fall av Cushings syndrom har rapporterats, medan diabetes och Addisons sjukdom saknas helt).

- **Tumörer och cancer**

- **93 %** av hundarna har varit helt fria från tumörsjukdomar. De fall som förekommer handlar främst om juvertumörer hos äldre tikar samt testikeltumörer hos äldre hanar.

- **Allergier och immunförsvar**

- **92 %** av hundarna har varit helt fria från allergier och haft ett välfungerande immunförsvar. De få som drabbas har främst en foderkänslighet som hanteras väl med anpassat foder.

5. Rörelseapparat & Tassar

- **Skelett, leder och ligament**

- **88 %** av hundarna har varit helt fria från ledbesvär. Patellaluxation (knäskålen hoppar ur led) är den vanligaste diagnosen (drygt 4 %). För övrigt är det främst åldersrelaterad artros och stelhet i bakbenen som har rapporterats.

- **Tassar, trampdynor och klor**

- **8 %** av hundarna har haft tassproblem (där klobrott samt vintersaltade vägar är de vanligaste orsakerna).

6. Ögon & Öron

- **Syn och ögon**

- **91 %** av hundarna har haft helt friska ögon. Det problem som oftast nämns är tillfälliga ögoninflammationer. Nedsatt syn som drabbar knappt 9 % är nästan uteslutande kopplat till åldrande och grå starr (katarakt).

- **Öron**

- **11 %** av hundarna har haft öronbesvär, främst tillfällig svamp eller klåda och verkar därmed skonade från djupare problem.

7. Reproduktion & Könsorgan

- **Könsorgans- och reproduktionshälsa (Tikar & Hanar)**

- **93 %** av hundarna har inte haft några problem med könsorganen. Livmoderinflammation (pyometra) har rapporterats hos knappt 7 % av tikarna, medan hanhundar i enstaka fall har drabbats av testikelproblem (knappt 4 %) eller prostatabesvär (drygt 1 %).

- **Kastration**

- Norwichterriern framstår i mycket hög grad som en intakt ras. I enkäturvalet var **81 %** av hundarna okastrerade (intakta), medan kirurgisk kastration har utförts på 19 % av hundarna (17 % av tikarna och drygt 21 % av hanarna).
- Orsakerna skiljer sig tydligt mellan könen: hos tikar är medicinsk nödvändighet (livmoderinflammation) helt dominerande, medan det hos hanar främst beror på boendesituation (intakta tikar i hemmet/närområdet) eller löpstress.

- **Valpning och dräktighet**

- **30 %** av tikarna i enkäten (57 st) har haft en eller flera valpkullar.
- Bland de tikar som valpat genomfördes 75 % helt naturligt och komplikationsfritt, 5 % krävde extra stöd och knappt 20 % förlöstes med kejsarsnitt. Fritextsvaren förtydligar att kejsarsnitt ofta gällt enstaka kullar (t.ex. vid felläge på sista valpen) hos tikar som i övrigt fött naturligt.

Ett varmt tack riktas till alla hundägare som genom sitt stora engagemang gjort denna omfattande kartläggning möjlig. Med denna hälsorapport har Svenska Norwichterrierklubben fått en tillförlitlig och faktamässig helhetsbild. Den bekräftar bilden av norwichterriern som en sund, robust och mentalt stabil livskamrat, samtidigt som den ger en klar och objektiv bild av de enskilda hälsoområden som kräver fortsatt uppmärksamhet. Sammanställningen utgör därmed ett välgrundat och värdefullt underlag för framtiden.

På kommande sidor redovisas de detaljerade svaren för respektive hälsoområde.

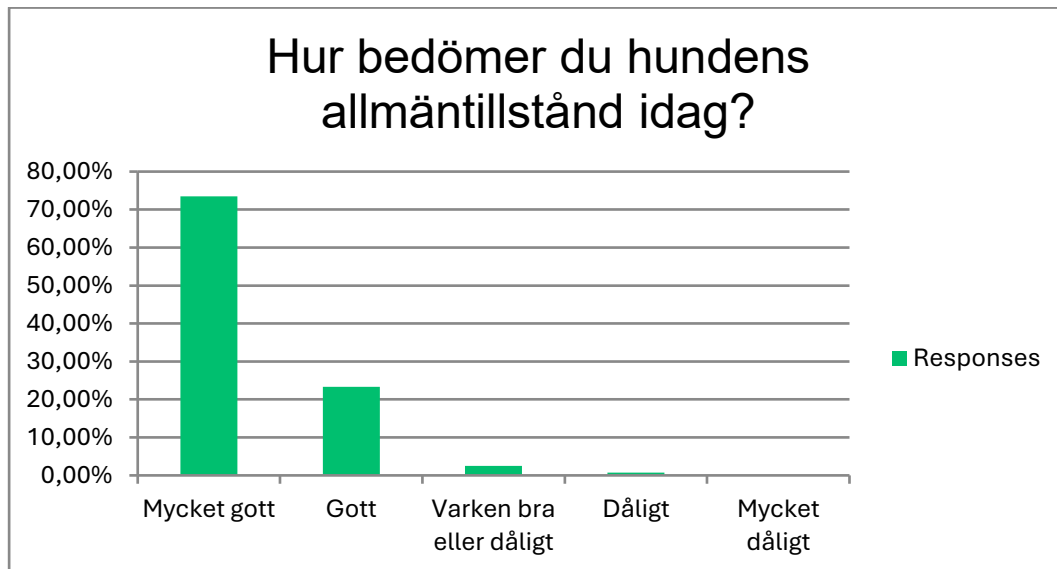
2026-10-10

Svenska Norwichterrierklubben
Avels- & Hälsokommittén

Detaljerad genomgång per hälsoområde

1. Helhet, Mentalitet & Livslängd

1.1 Övergripande hälsa och veterinärvård (283 svar – enbart nu levande hundar)

Denna fråga berör hur ägarna själva värderar sin hunds övergripande hälsa samt hur ofta de uppsöker veterinärvård utöver rutinkontroller.

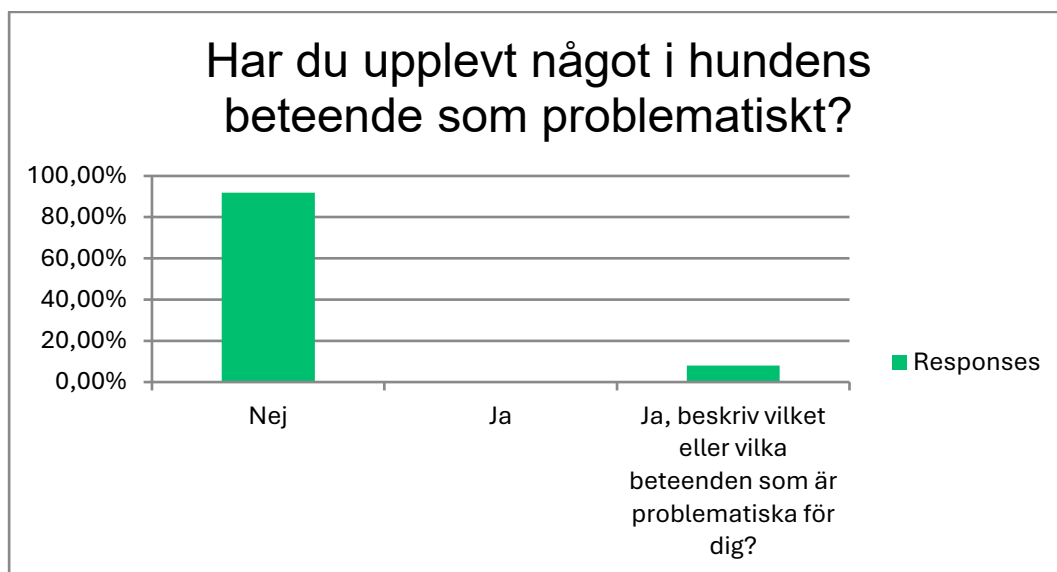
Ägarnas egen bedömning av hundens allmäntillstånd

- **97 %** av ägarna beskriver sin hunds allmäntillstånd som mycket gott eller gott.
- De som skattar hälsan som sämre länkar detta nästan uteslutande till att hunden uppnått en hög ålder.

Frekvens av veterinärbesök (Utöver vaccinationer och rutinkontroller)

- **Sällan eller aldrig:** Den absoluta majoriteten av hundarna besöker bara veterinären för sina årliga rutiner (vaccination, seniorkontroll, klocklippning).
- **Akutbesök:** Mycket få ägare rapporterar att de behövt uppsöka akut veterinärvård. De fall som nämns handlar oftast om enstaka olycksfall som klobrott, sårskador eller tillfälliga magbesvär.

1.2 Beteende och mentalitet (348 hundar)

92 % av hundarna beskrivs av sina ägare som helt utan beteendeproblem eller mentala svårigheter i vardagen. För de resterande **8 %** ser de vanligaste utmaningarna ut så här:

Vanliga beteenden och utmaningar

Bland de hundar där ägarna upplever mentala eller beteendemässiga utmaningar är följande vanligast (enligt fritextsvar):

- **Ljudkänslighet och skotträdsla:** Det enskilt vanligaste bekymret. Ägarna beskriver hundar som blir märkbart stressade eller rädda av plötsliga höga ljud, såsom skott, åska eller fyrverkerier.
- **Separationsångest:** Flera ägare nämner att hunden har svårt att vara ensam hemma, ylar, piper eller visar tecken på stress när de lämnas.
- **Hundmöten och resursförsvar:** Enstaka ägare beskriver utmaningar vid hundmöten (gör utfall eller blir stressade) eller att hunden vaktar mat, leksaker eller liggplatser.

Ägarnas egna beskrivningar (Fritext)

- **Hanterbart i vardagen:** De flesta poängterar att dessa beteenden inte förstör vardagen, utan är saker man anpassar sig till eller hanterar genom träning eller undvikande av specifika situationer (som nyårsafton).
- **Terrierkaraktär:** Några nämner att rasens envishet ibland kan misstolkas som ett beteendeproblem, men att det "hör till charmen med en terrier".

1.3 Dödsfall och livslängd (70 svar)

Genomsnittlig livslängd

Livslängden är generellt hög i rasen:

- Majoriteten av hundarna blev mellan **11 och 15 år gamla**.
- Det är inte ovanligt att individer når en ålder på **15–17 år**.

Vanliga dödsorsaker och skäl till avlivning

- **Ålderdom och allmän svaghet:** Den absolut vanligaste orsaken.
- **Tumörer och cancer:** Cancer (t.ex. i buken, juvret eller mjälten) utgör en av de vanligaste sjukdomsorsakerna på äldre dar.
- **Akuta tillstånd:** Ett fåtal hundar har avlivats på grund av svår njursvikt, hjärtsvikt eller plötslig försämring i rörelseapparaten såsom svår artros eller diskbråck.

1.4 Helhetsintryck och ägarnas beskrivningar

Enkäten avslutades med en öppen fråga där det fanns möjlighet att fritt berätta om hunden: *"Har du något mer du vill berätta om din hund?"*. Totalt lämnades en kommentar i 146 enkätsvar (41 % av samtliga 353 hundar i undersökningen).

Vad som framhålls i beskrivningarna av hundarna

- **Ett fantastiskt och stabilt temperament (Dominerande tema)**

Det absolut vanligaste i fritextsvaren är spontana beskrivningar av hundens temperament:

- **"En stor hund i litet format"** – Modig, trygg, stabil och orädd.
- **Extremt social och vänlig:** Många betonar att hunden älskar människor, är tillgiven och saknar aggressivitet mot andra hundar och djur.
- **Terrierkaraktär:** Egenskaper som "charmigt terrierenvis", "kaxig och käck" samt "klok och smart" nämns med stor värme.
- **Lång erfarenhet:** Flera enkätsvar visar på hushåll med 10, 20 eller upp till 50 års samlad erfarenhet av rasen.

- **Pigghet, vitalitet och mångsidighet**

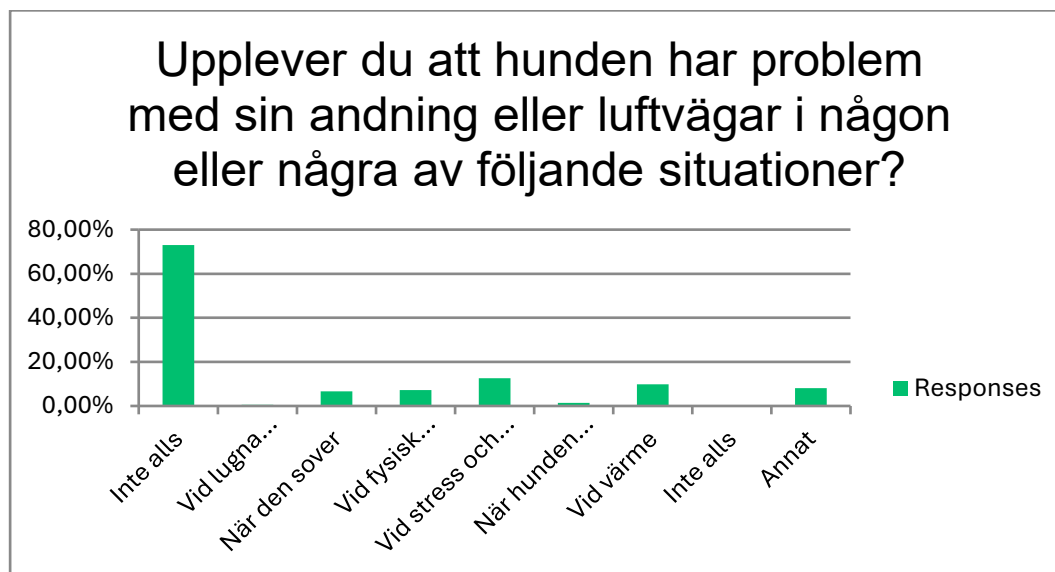
- **Pigga seniorer:** Beskrivningar av hundar på 13–14 år som fortfarande hänger med på timslånga skogs promenader och fjällvandringar.
- **Mångsidighet:** Ägarna lyfter fram hundarnas träningsglädje och arbetsvilja i grenar som exempelvis agility, rallylydnad, nosework och viltspår.

- **Nyanser och vardagsiakttagelser**

- **Åldersförändringar:** Hos äldre hundar nämns naturliga ålderskrämpor som tandförluster, nedsatt syn/hörsel samt artros.
- **Ljud- och värmekänslighet:** I ett fåtal svar nämns skott-/ljudrädsla samt dämpad energi under varma sommardagar.

2. Särskilt uppmärksammade områden

2.1 Andnings- och luftvägar (348 hundar)

Det här är ett av de mest framträdande hälsoområdena i enkäten. **73 %** av hundarna har inte haft några problem med sin andning, medan knappt **27 %** har visat någon form av påverkan.

Påverkan i olika situationer

Nedan visas hur stor andel av hundarna i enkäten som har påverkats i olika situationer: (ägarna har kunnat klicka i flera alternativ)

- Vid stress och upphetsning: 12,6 % (44 st)
- Vid värme: 9,8 % (34 st)
- Vid fysisk ansträngning: 7,2 % (25 st)
- När hunden sover: 6,6 % (23 st)
- När hunden äter och dricker: 1,4 % (5 st)
- Vid lugna promenader: 0,6 % (2 st)
- Annat/övrigt: 8,0 % (28 st)

Vanliga symtom

Bland de hundar som har visat tecken på andningspåverkan är dessa de vanligaste symtomen (ägarna har kunnat klicka i flera alternativ):

- Snarkning eller andra missljud när hunden sover: 46,4 % (45 st)
- Ljudlig andning i vaket tillstånd (pipande, visslande eller snarkande): 44,3 % (43 st)
- Kraftig andning eller hyperventilation vid upphetsning: 27,8 % (27 st)
- Värmekänslighet som har gett tydlig påverkan på andningen: 22,7 % (22 st)
- Omvända nysningar (inåtnysningar): 23,7 % (23 st)
- Hosta: 4,1 % (4 st)
- Slem från nosen: 2,1 % (2 st)

Frekvens (Hur ofta problemen har uppstått)

- Mer sällan: 32,3 % (30 st)
- Dagligen: 14,0 % (13 st)
- Flera gånger per vecka periodvis: 14,0 % (13 st)
- Dagligen periodvis: 9,7 % (9 st)
- Flera gånger per vecka: 9,7 % (9 st)
- 1–2 gånger per vecka periodvis: 9,7 % (9 st)
- 1–2 gånger per månad: 6,5 % (6 st)
- 1–2 gånger per vecka: 4,3 % (4 st)

Debutålder – När uppmärksammades besvären?

Enkäten visar tydligt att andningspåverkan har debuterat i ung ålder:

- 0–1 år: 41,1 % (37 st)
- 2–3 år: 30,0 % (27 st)
- 4–6 år: 14,4 % (13 st)
- 7–9 år: 8,9 % (8 st)
- 10–12 år: 5,6 % (5 st)

(71 % av alla symptom har alltså uppmärksammats redan under hundens tre första levnadsår).

Veterinärbesök och diagnoser

Totalt har 30 hundar (8,6 % av 348 hundar) fått en formell veterinärdiagnos för sina andningsbesvär.

I ägarnas beskrivningar framgår att diagnoserna i flertalet fall har handlat om rasens kända övre luftvägssyndrom (NTUAS). Ägarna redovisar fynd som trånga luftvägar/svalg, för lång mjuk gom, inåtbuktande svalgfickor (diverterade sacculi) samt trång nos. Enstaka fall av förstorade/infekterade tonsiller har också rapporterats.

Behandling och kirurgi

Bland de hundar som visat andningspåverkan (97 st):

- 82,5 % (80 st) har inte behövt någon behandling.
- 10,3 % (10 st) har ordinerats läkemedel (främst korta kortisonkurer vid akuta svullnader/ödem eller inhalationsmedicin).
- 7,2 % (7 st) har genomgått operation. Kirurgiska åtgärder som har rapporterats är operation av mjuk gom, korrigerande av svalgfickor (sacculi) samt borttagning av tonsiller.

Undersökningar och gentester (Endoskopi & ADAMTS3)

För att kartlägga NTUAS finns både kliniska standardiserade undersökningar och gentester tillgängliga:

- **Endoskopi av övre luftvägarna:**

Totalt har 42 hundar (12,0 % av 348 hundar) genomgått endoskopi:

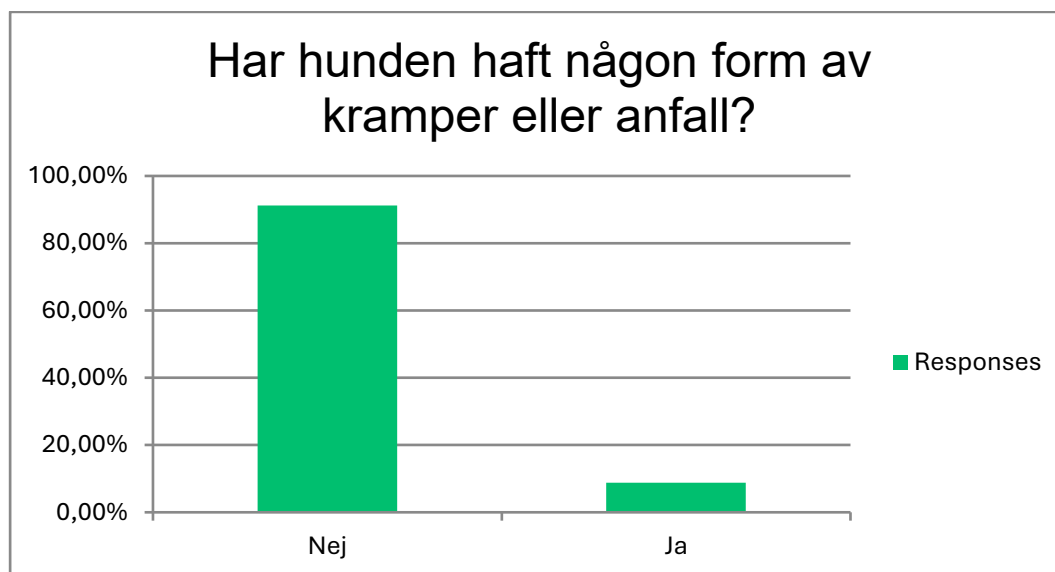
- 29 st (8,3 %) har undersökts inför avel.
- 13 st (3,7 %) har undersökts på grund av misstänkta symtom.

- **DNA-test för ADAMTS3:**

Totalt har 16 hundar (4,6 %) DNA-testats för genvarianten kopplad till övre luftvägssyndrom, där ägarna har rapporterat om 12 resultat:

- Fria (N/N): 1 st
- Bäraranlag (N/UAS): 9 st
- Dubbeluppsättning (UAS/UAS): 2 st

2.2 Kramper/anfall (352 hundar)

91 % av hundarna har varit helt fria från kramper och anfall. För resterande knappt **9 %** fördelar sig frekvensen så här (bland de 29 hundarna med diagnoser/symtom):

Frekvens (Hur ofta problemen har uppstått)

- Enstaka tillfällen: 41,4 % av alla hundar med symtom (12 st)
- Mindre än en gång per år: 0 % (0 st)
- Mer än en gång per år: 24,1 % (7 st)
- Ofta: 6,9 % (2 st)
- Annat: 27,6 % (8 st)

Vanliga symtom

Bland de hundar som har haft kramper eller anfall är dessa de vanligaste symtomen (ägarna har kunnat klicka i flera alternativ):

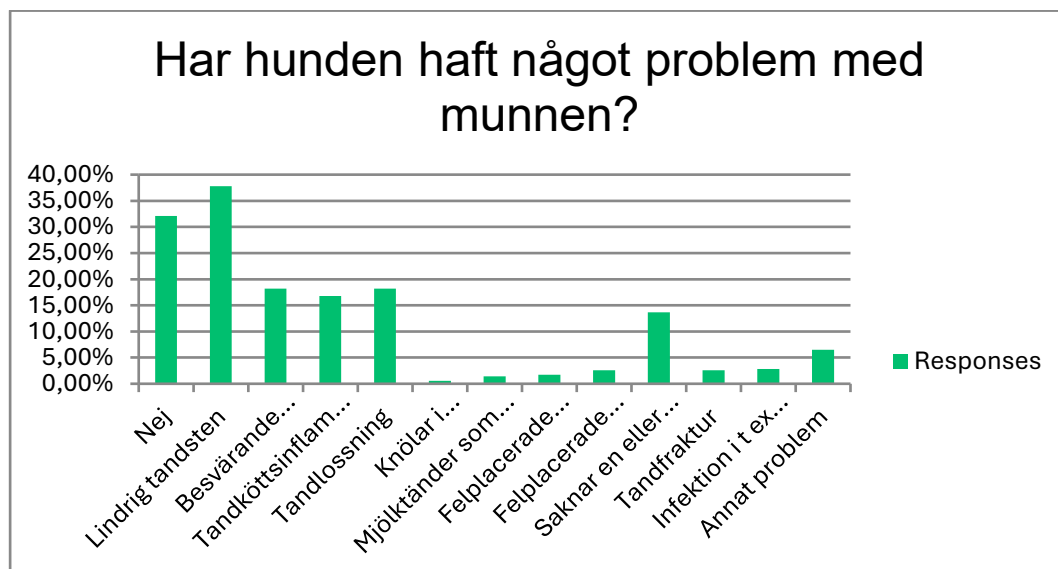
- Kan inte stå: 51,61% (16 st)
- Skakar: 45,16% (14 st)
- Stela ben: 38,71% (12st)
- Sammandragningar i rygg/buk: 19,35% (6st)
- Stel nacke: 19,35% (6 st)
- Slickar/dreglar: 9,68% (3 st)
- Avsvimmad eller inte kontaktbar: 9,68% (3st)
- Kräks: 9,68% (3 st)

Ägarnas egna beskrivningar (Fritext)

- Kramperna upplevs som mycket obehagliga när de väl sker, men flera av hundarna lever ett helt normalt och gott liv mellan anfallen.

3. Mun, Tänder & Bett

3.1 Munnen (Tänder och bett) (352 hundar)

Det här är ett område där hela 68% av hundarna beskrivits ha eller ha haft någon form av problem.

Tandsten och tandkött

- Lindrig tandsten: 38 % (133 st) – Detta är det absolut vanligaste besväret.
- Besvärande tandsten: 18 % (64 st).
- Tandköttinflammation: 17 % (59 st).

Tandlossning och skador

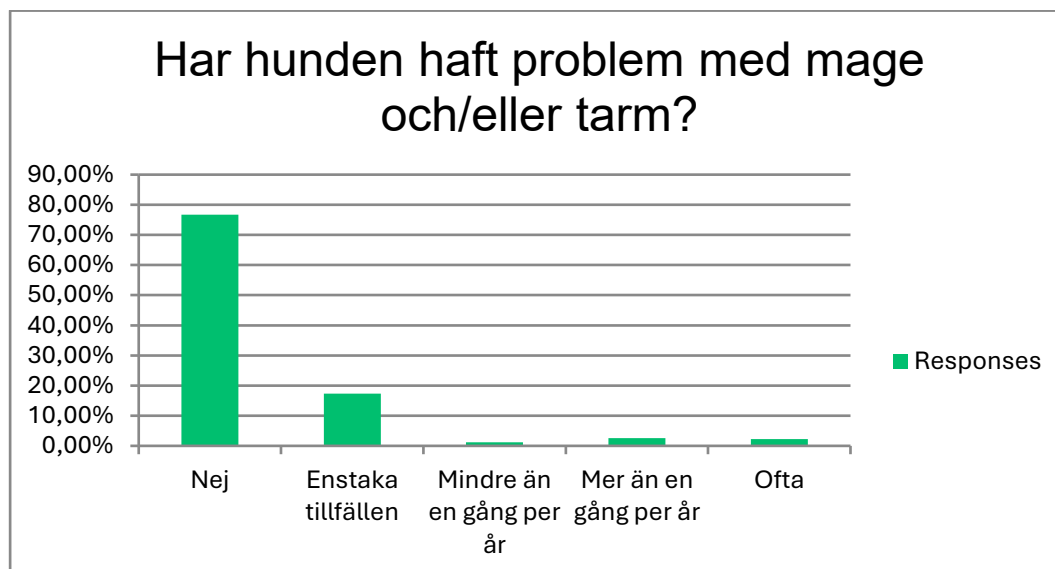
- Tandlossning: 18 % (64 st) – En relativt hög siffra, vilket ofta hänger ihop med tandsten och inflammation.
- Infektion i t.ex. tandrot: 2,8 % (10 st).
- Tandfraktur (avbruten tand): 2,6 % (9 st).

Bett, utveckling och anatomi

- Saknar tänder i det vuxna bettet: 14 % (48 st)
- Bettfel/felplacerade tänder i det vuxna bettet: 2,6 % (9 st).
- Felplacerade tänder i valpbettet: 1,7 % (6 st).
- Kvarstående mjölktänder: 1,4 % (5 st)

4. Inre organ & Internmedicin

4.1 Mage och tarm (352 hundar)

77 % av hundarna har aldrig haft problem med mage eller tarm. För de resterande drygt **23 %** ser situationen ut så här:

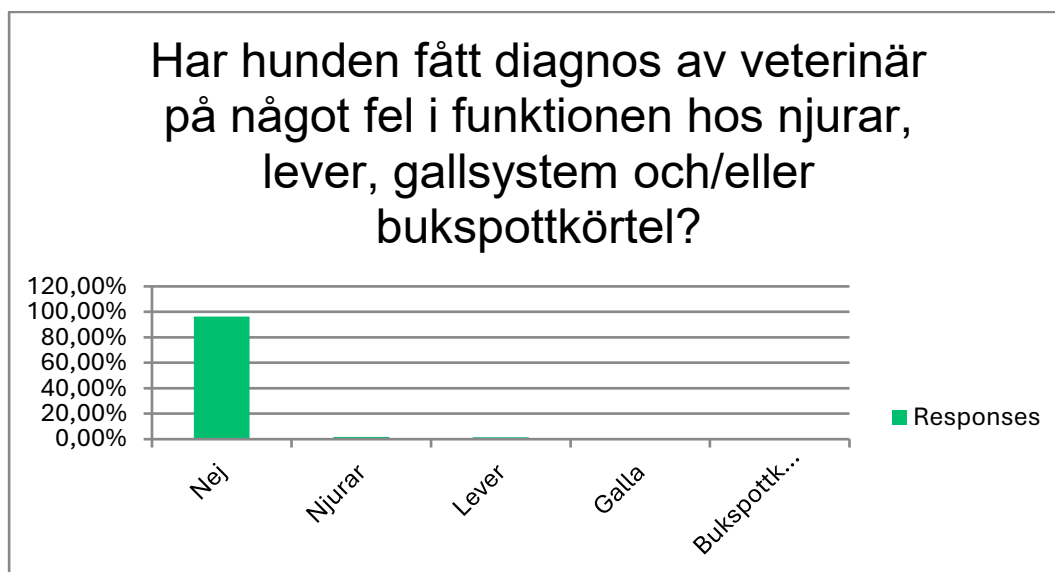
Frekvens (Hur ofta problemen har uppstått)

- Enstaka tillfällen: 17,3 % av alla hundar (61 st)
- Mindre än en gång per år: 1,1 % (4 st)
- Mer än en gång per år: 2,6 % (9 st)
- Ofta: 2,3 % (8 st)

Vanliga symtom och ägarnas beskrivningar

- **Känslig mage/foderkänslighet:** Många ägare beskriver att hundarna är känsliga mot vissa specifika födoämnen eller proteiner och behöver äta skonkost eller specialfoder för att hålla magen i schack.
- **Avföringsproblem:** Perioder med lös avföring, diarré eller gasig och uppsvälld mage är de vanligaste tecknen.
- **Analsäckarna:** Flera ägare nämner specifikt problem med fyllda eller inflammerade analsäckar, vilket i vissa fall har förbättrats efter kostjustering.

4.2 Njurar, lever, gallsystem och bukspottkörtel (352 hundar)

(Not: Enkätfrågan berörde sjukdomar i njurar, lever, gallsystem och bukspottkörtel. Eftersom det saknades en egen fråga för nedre urinvägarna har många ägare valt att rapportera även sådana besvär i fritextfältet under denna fråga).

96 % uppges aldrig ha haft några problem med sina inre organ. För de resterande knappt **4 %** fördelar sig de rapporterade besvären per organ enligt följande:

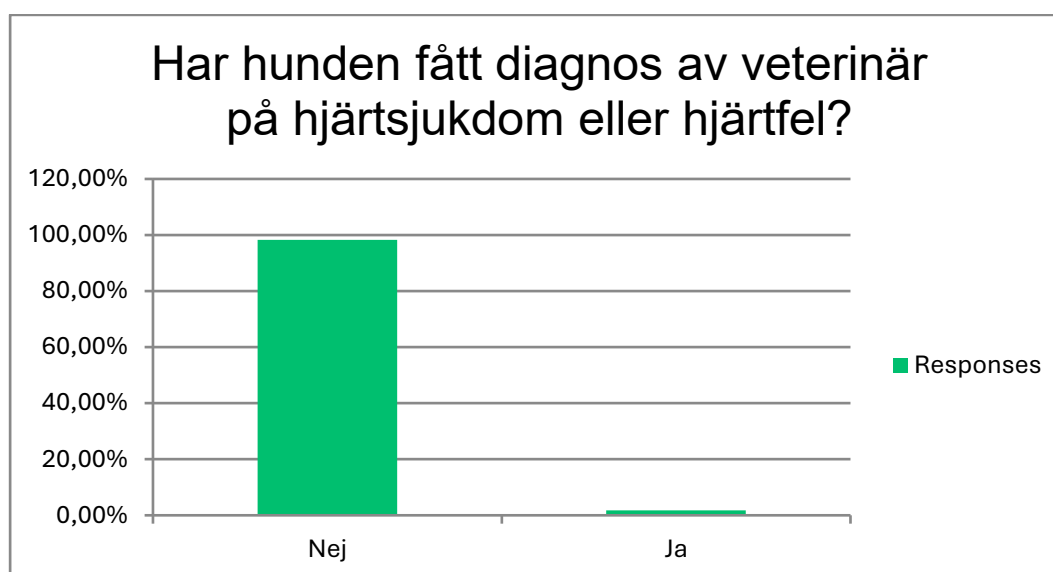
Fördelning per organ

- Njurar: 1,7 % (6 st)
- Lever: 1,4 % (5 st)
- Galla: 0 % (0 st)
- Bukspottkörtel: 0,6 % (2 st)

Ägarnas förtydliganden i fritext (16 svar)

- **Urinvägsinfektion (UVI) & Urinsten:** Det absolut vanligaste som rapporterats i fritexten handlar om nedre urinvägarna. Det är främst tillfälliga urinvägsinfektioner hos tikar, samt enstaka fall av kristaller/urinsten.
- **Njurproblem:** Ett fåtal enstaka fall nämner njursvikt eller njursten, framför allt hos äldre hundar.
- **Lever, galla och bukspottkörtel:** Sjukdomar i lever, gallsystem eller bukspottkörtel (t.ex. pankreatit) nämns i princip inte alls i fritextsvar, vilket tyder på att dessa organ ytterst sällan drabbas.

4.3 Hjärta och cirkulation (349 hundar)

98 % av hundarna har inte haft några problem med hjärtat eller cirkulationsorganen. För de resterande knappt **2 %** ser fördelningen och beskrivningarna ut så här:

Specifika diagnoser och problem

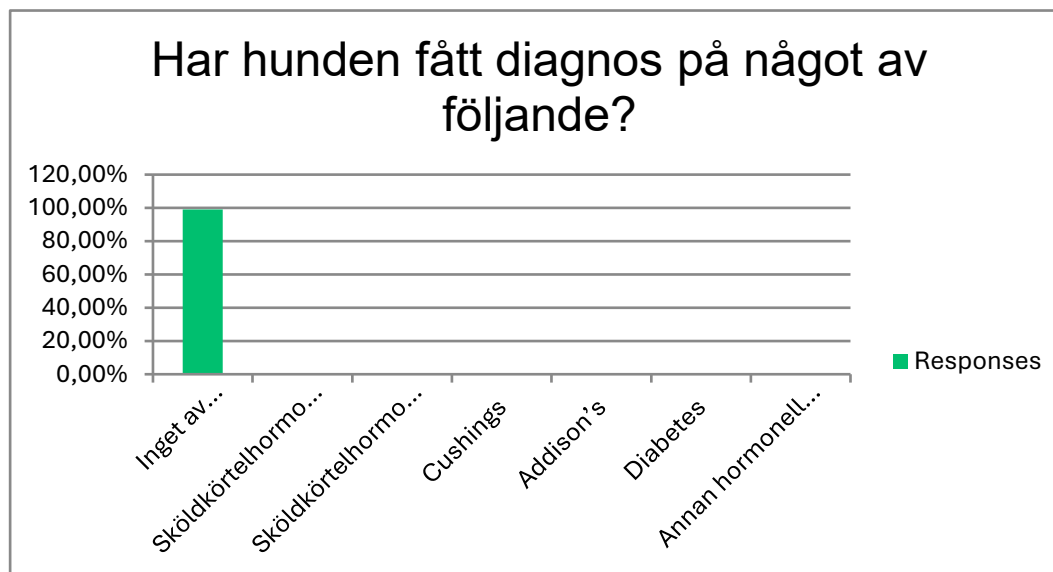
Bland de få hundar som drabbats är följande de vanligaste rapporterade besvären:

- **Blåsljud på hjärtat:** De flesta ägare beskriver att veterinären upptäckt ett lindrigt blåsljud vid en rutinkontroll (ofta i samband med årlig vaccination).
- **Hjärtsvikt / Förstorat hjärta:** Ett fåtal ägare rapporterar att hunden har utvecklat hjärtsvikt eller ett förstorat hjärta och äter daglig hjärtmedicin (t.ex. Vetmedin) för att stödja hjärtfunktionen.

Ägarnas egna beskrivningar (Fritext)

- **Många är symtomfria:** Flera av hundarna med konstaterade blåsljud beskrivs som helt opåverkade i sin vardag och behöver i dagsläget ingen medicinsk behandling, utan hjärtat kontrolleras bara regelbundet av veterinär.
- **Koppling till hög ålder:** Hjärtsvikt och mer betydande blåsljud nämns nästan uteslutande hos de äldre hundarna i enkäten.

4.4 Hormonella sjukdomar och ämnesomsättning (353 hundar)

99 % av alla hundar i undersökningen har varit helt fria från diagnostiserade hormonella sjukdomar.

Diagnoser och hormonella sjukdomar

Förekomsten av kliniskt diagnostiserade hormonrubbningar i rasen är näst intill obefintlig. Totalt har endast 3 hundar (mindre än 1 % av alla deltagande hundar) fått en ställd diagnos:

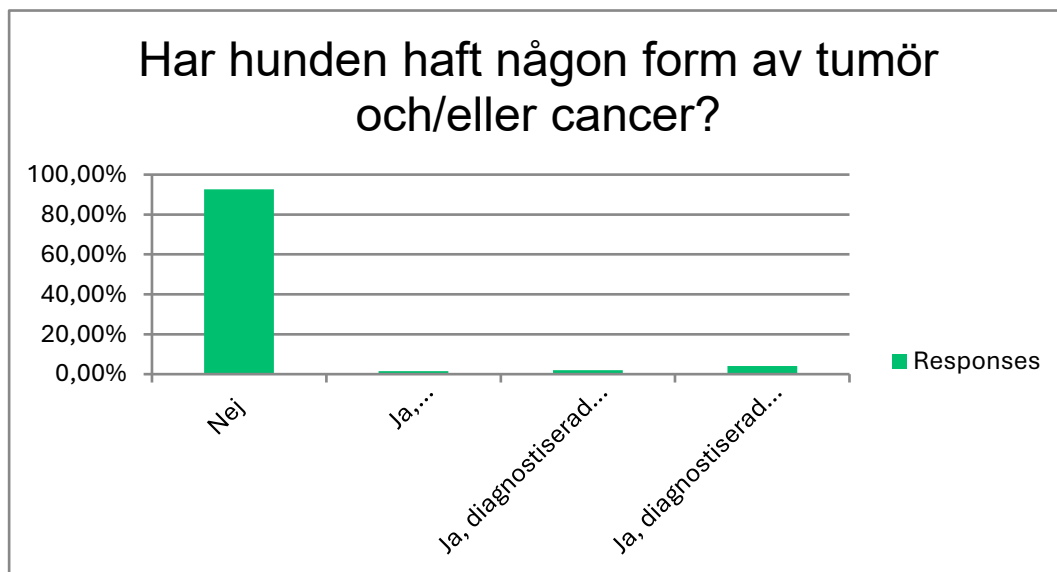
- Sköldkörtelunderfunktion (Hypotyreos): 1 hund (0,3 %)
- Cushings syndrom: 1 hund (0,3 %)
- Annan hormonell rubbning: 1 hund (0,3 %) (*behandlades som valp för rumsrenhetsproblem*)
- Diabetes & Addisons sjukdom: 0 fall (0 %)

Rapporterade symtom i vardagen

Utöver fastställda diagnoser tillfrågades ägarna om de noterat några tecken i vardagen som kan förknippas med hormonrubbningar. Endast ett fåtal enstaka iakttagelser har rapporterats:

- Trötthet eller håglöshet: 5 st
- Ökad törst eller mycket tät urinering: 3 st
- Försämrad pälskvalitet: 2 st
- Viktnedgång: 1 st

4.5 Tumör och cancer (350 hundar)

93 % av hundarna har inte drabbats av någon form av tumör eller cancer. För de resterande drygt **7 %** fördelar sig diagnoserna så här:

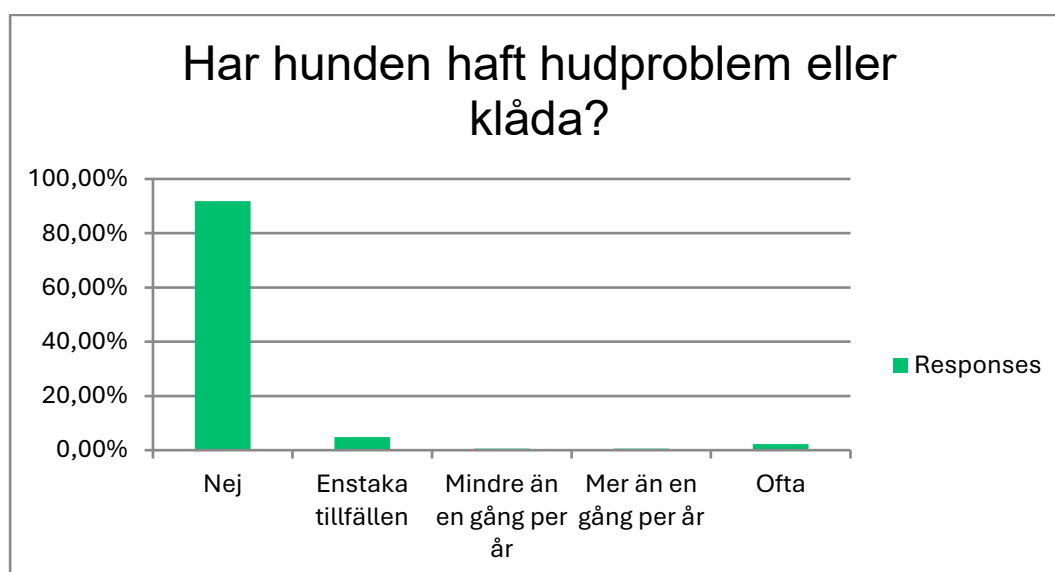
Diagnostiserade typer

- Elakartad tumör (cancer): 4 % av alla hundar (14 st)
- Godartad tumör: 2 % (7 st)
- Odiagnostiserad tumör: 1,4 % (5 st)

Var tumörerna satt (Ägarnas beskrivningar - 25 svar)

- **Juver:** Detta är den vanligaste placeringen (utgör nästan hälften av de beskrivna fallen).
- **Buk och inre organ:** Buken, levern eller mjälten.
- **Hanhundsspecifika tumörer:** Tumörer lokaliserade i testiklarna eller pungen.
- **Knölar i hud/underhud:** Knölar på frambenen, nacken, halsen eller vid en klokapsel nämns i enstaka fall.
- **Övrigt:** Hjärntumör, tumör i munhålan/gommen samt tumör i ändtarmen (rectum).

4.6 Allergier och immunförsvar (353 hundar)

Denna del inkluderar konstaterade allergier, hudinfektioner, foderintolerans och autoimmuna sjukdomar. **92 %** av hundarna har inte haft några problem med allergier eller immunförsvaret. För de resterande drygt **8 %** av hundarna ser problemen ut så här:

Specifika problem och diagnoser

- **Foderallergi / Foderintolerans:** Detta är det vanligaste allergirelaterade problemet. Hundarna reagerar på specifika proteiner (t.ex. kyckling/fågel) eller ingredienser i maten, vilket visar sig genom klåda i huden eller känslig mage. De flesta fungerar felfritt så länge de äter ett anpassat specialfoder.
- **Hudinfektioner (bakterier/svamp):** Bakteriella hudinfektioner eller svampinpackningar är en vanlig veterinär diagnos bland de drabbade hundarna, ofta uppkommet som en sekundär följd av fukt eller lokal klåda.
- **Atopi (Omgivningsallergi):** Ett fåtal fall där hunden är allergisk mot något i miljön, såsom kvalster, pollen eller gräs.
- **Autoimmuna sjukdomar:** Det rapporteras endast om enstaka, sällsynta fall av autoimmuna tillstånd i enkäten.

Debutålder

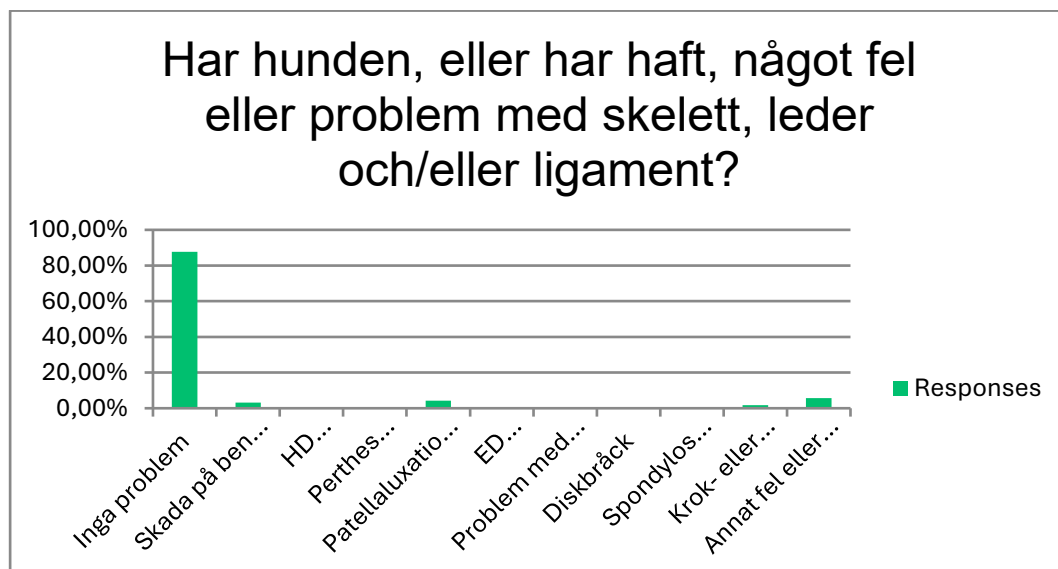
För de hundar som drabbats debuterade problemen nästan alltid tidigt i livet – drygt 75 % visar de första tecknen före tre års ålder, och samtliga rapporterade fall har debuterat före sju års ålder.

Ägarnas egna beskrivningar och behandling (Fritext)

- **Symtomlindring:** Många betonar att hunden är helt symtomfri i vardagen med anpassat foder (t.ex. utesluta kyckling eller använda hydrolyserat protein) samt lokalbehandling med medicinskt schampo och/eller salvor.
- **Klåda som huvudsymtom:** För de hundar som reagerar är det främst klåda på tassar, i ljumskar/mage, runt öronen, nosen och vid svansroten som noteras.

5. Rörelseapparat & Tassar

5.1 Skelett, leder och ligament (350 hundar)

88 % av hundarna har inte haft några problem med sina leder eller sitt skelett. För de resterande drygt **12 %** fördelar sig diagnoserna och problemen enligt följande:

Specifika diagnoser och fel

- Patellaluxation (knäskålen hoppar ur led): 4,3 % (15 st)
- Skada på ben eller led: 3,1 % (11 st)
- Krok- eller knycksvans: 1,7 % (6 st)
- HD (Höftledsdysplasi): 0,6 % (2 st)
- Problem med ländrygg/bakben (t.ex. LTV): 0,6 % (2 st)
- Annat fel eller problem: 5,7 % (20 st)

Ägarnas egna beskrivningar (Fritext - 20 svar)

- **Artros och åldersrelaterad stelhet:** Detta är den absolut vanligaste fritextkommentaren. Många beskriver att äldre hundar blivit stela i bakbenen eller fått konstaterad artros i höfter eller framben.
- **Korsbandsskador:** Några ägare nämner korsbandsruptur (avslitna korsband) i bakbenen som krävt operation.

5.2 Tassar, trampdynor och klor

(Observera: Tassar, trampdynor och klor utgjorde inte ett eget valbart område i enkäten. Detta avsnitt bygger på en sammanställning av fritextsvar).

Baserat på enkätens svar har inga besvär med tassar eller klor rapporterats för drygt **92 %** av hundarna. För de knappt 8 % av hundarna där ägarna spontant har beskrivit problem framträder följande mönster:

Rapporterade besvär

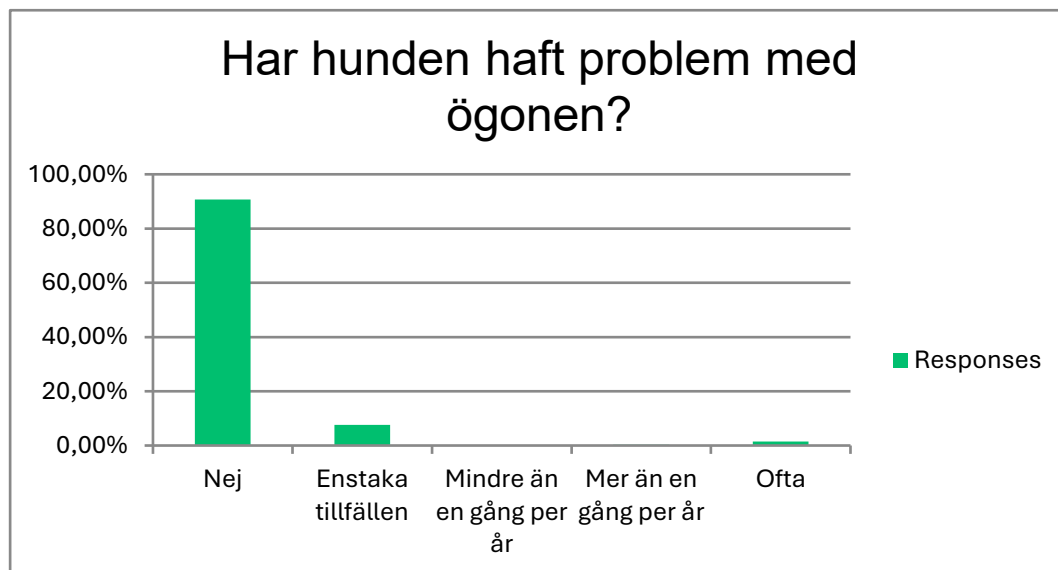
- **Klobrott:** Det absolut vanligaste fysiska traumat på tassens. Ägarna beskriver klor som fläkts upp eller spruckit under lek eller efter att hunden fastnat.
- **Svamp eller klåda i tassarna:** Beskrivs som röda, irriterade och fuktiga tassar där hunden slickar eller gnager.
- **Sprickor i trampdynorna:** Enstaka fall av torra och spruckna trampdynor under vintertid eller efter kontakt med vägsalt.

Förlopp och säsongsvariationer

- **Säsongsbundenhet:** Många av problemen med irritation och rödhet beskrivs som kopplade till höst- och vintersäsongen då det är blött, kallt och vägsalt ute.
- **Snabb läkning:** Klobrott beskrivs som smärtsamt i stunden, men läker i regel mycket snabbt så fort den skadade klon har åtgärdats.

6. Ögon & Öron

6.1 Ögonproblem (349 hundar)

91 % av hundarna har varit helt fria från ögonproblem. För de resterande drygt **9 %** fördelar sig frekvensen och besvaren så här:

Frekvens (Hur ofta problemen har uppstått)

- Enstaka tillfällen: 7,7 % av alla hundar (27 st)
- Mindre än en gång per år: 0 % (0 st)
- Mer än en gång per år: 0,3 % (1 st)
- Ofta: 1,4 % (5 st)

Vanliga symtom och ägarnas beskrivningar

När ägarna själva beskriver problemen i fritexten handlar det nästan uteslutande om yttre irritationer:

- **Ögoninflammation och infektion:** Detta är den absolut vanligaste beskrivningen. Många nämner inflammationer som krävt kortare behandling.
- **Rinniga och kletiga ögon:** Flera ägare beskriver perioder med ökad vätska, "klet" eller varbildning som behöver torkas bort dagligen.
- **Röda ögon/irritation:** Röda ögonvitor eller lättare irritation i ögats slemhinnor tas upp av ett flertal ägare.
- **Allvarligare/åldersrelaterade fynd:** Enstaka fall nämner grå starr (katarakt) hos äldre hundar eller hornhinnedystrofi (korneal dystrofi).

6.2 Nedsatt syn (343 hundar)

91,5 % av hundarna har inte nedsatt syn. För de resterande **8,5 %** fördelar sig symtomen och orsakerna så här:

Symtom

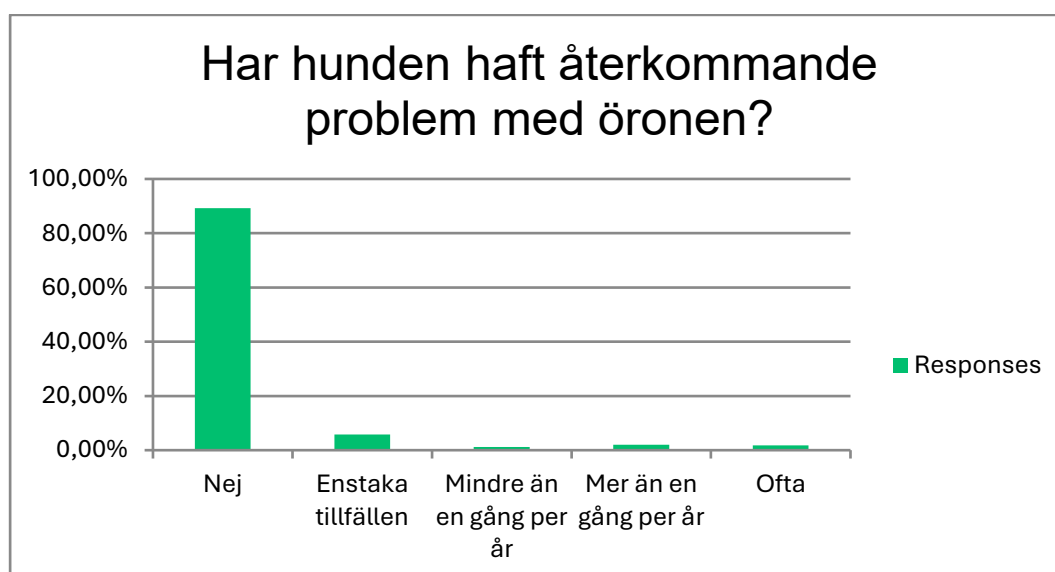
- Ja, endast i mörker: 4,1 % av alla hundar (14 st)
- Ja, även när det är ljust: 4,4 % (15 st)

Orsaker till nedsatt syn (Ägarnas beskrivningar)

När ägarna själva förklarar orsaken till den nedsatta synen (19 svar) är mönstret tydligt:

- **Ålder:** Detta är den absolut vanligaste förklaringen. Den stora majoriteten anger kort och gott "ålder" eller "åldersförsämring" som orsak.
- **Grå starr (katarakt):** Flera ägare nämner "troligen grå starr" eller konstaterad starr i kombination med hundens höga ålder.
- **Övriga förändringar:** Enstaka fall nämner hornhinnedystrofi (korneal dystrofi) eller åldersrelaterade förändringar på näthinnan och pupillen.

6.3 Öronproblem (345 hundar)

89 % av hundarna har aldrig haft några återkommande problem med öronen. För de resterande knappt **11 %** som drabbats fördelar sig frekvensen och de specifika besvaren enligt följande:

Frekvens (Hur ofta problemen har uppstått)

- Enstaka tillfällen: 5,8 % av alla hundar (20 st)
- Mindre än en gång per år: 1,2 % (4 st)
- Mer än en gång per år: 2 % (7 st)
- Ofta: 1,7 % (6 st)

Specifika öronbesvär

Bland de 37 hundar där ägarna specificerade typen av öronproblem är följande vanligast (flera alternativ har kunnat väljas per hund):

- Svamp: 45,7 % av de drabbade (16 st)
- Klåda med eksem/utslag: 37,1 % (13 st)
- Öroninflammation: 22,9 % (8 st)
- Annat problem: 20 % (7 st)

7. Reproduktion & Könsorgan

7.1 Könsorgan (Tikar & Hanar 349 svar)

Frågorna inom reproduktion och könsorgan är uppdelade utifrån hundens kön. Sammanfattningsvis visar enkäten att den stora majoriteten av både tikar och hanar är helt fria från könsorgans- och reproduktionsrelaterade besvär.

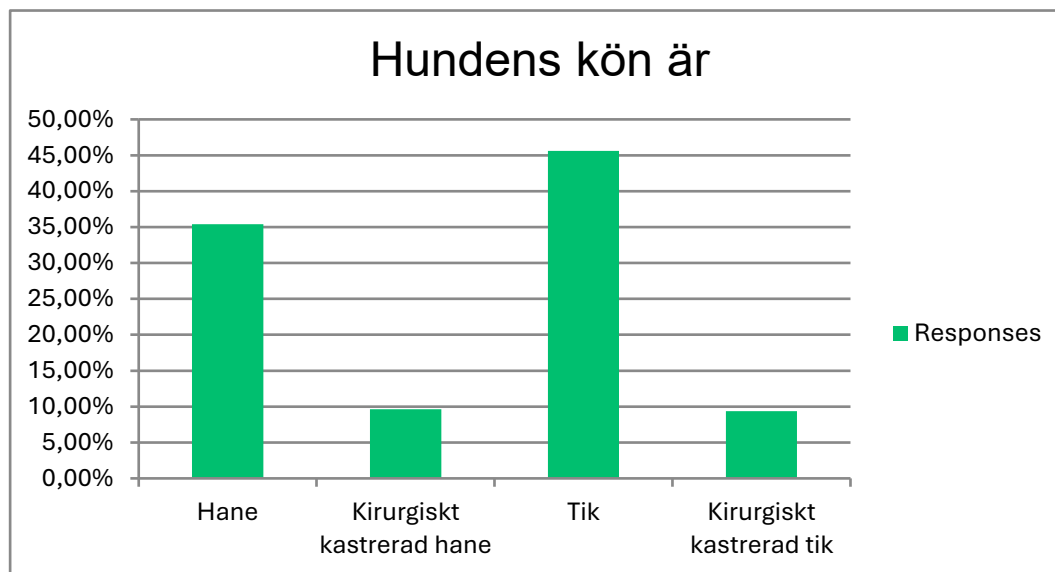
Tikar (193 svar)

- **Livmoderinflammation (Pyometra):**
 - Nej: **93 %** av tikarna (180 st)
 - Ja: knappt **7 %** (13 st) – Har i de flesta fall lett till akut operation där livmoder och äggstockar opererats bort (kastration).
- **Övrigt:** Skendräktighet (hängighet, samla leksaker, mjölkproduktion) samt enstaka fall av oregelbunden löpcykel.

Hanhundar (156 respektive 159 svar)

- **Testikelproblem:** Nej: **96 %** (150 st) | Ja: knappt **4%** (6 st).
- **Prostataproblem:** Nej: **99 %** (157 st) | Ja: drygt **1 %** (2 st).
- **Beskrivning av besvär:** Förhudskatarr, kryptorkism (testikel som inte vandrat ner) samt enstaka fall av förstörd prostata hos äldre hanar.

7.2 Kastration (353 svar)

I enkäturvalet var **81 %** av hundarna okastrerade (intakta), medan kirurgisk kastration har utförts på 19 % av hundarna (17 % av tikarna och drygt 21 % av hanarna). Utöver det har ett fåtal hanhundar behandlats med kemisk kastration (hormonchip).

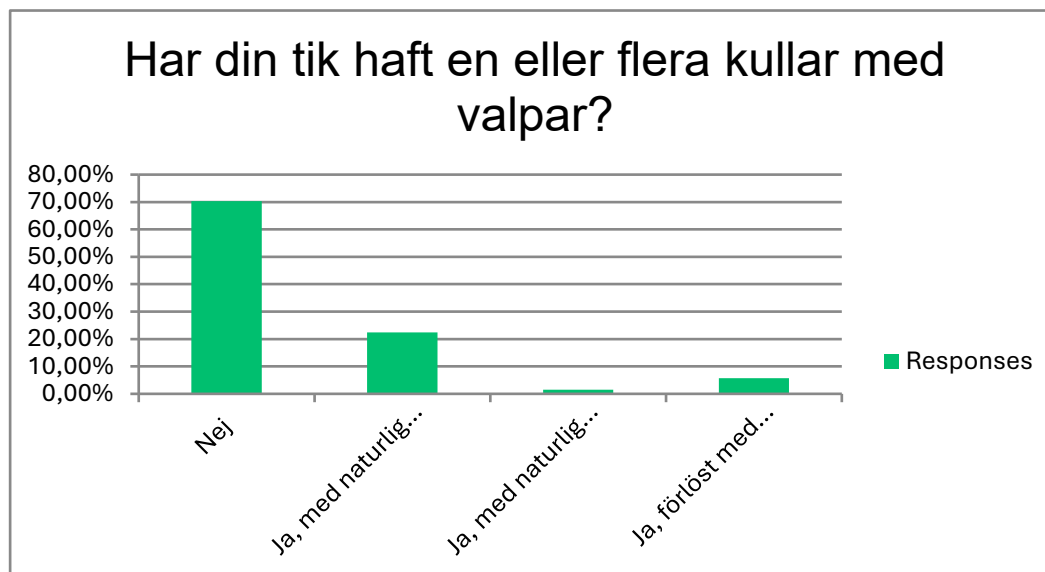
Tikar (194 st i enkäten)

- Status: 83,0 % (161 st) är intakta och 17,0 % (33 st) är kirurgiskt kastrerade.
- Huvudsakliga orsaker: Medicinska skäl är helt dominerande (främst livmoderinflammation/pyometra, följt av enstaka juvertumörer eller påfrestande skendräktigheter). Förebyggande skäl anges av ett fåtal.

Hanhundar (159 st i enkäten)

- Status: 78,6 % (125 st) är intakta och 21,4 % (34 st) är kirurgiskt kastrerade.
- Kemisk kastration (Chip): 7,5 % av alla hanar (12 st) har behandlats med kemisk kastration (varav 83,3 % av orsakerna var beteendemässiga).
- Ålder vid kirurgisk kastration: Ingreppet utförs främst tidigt i livet (47,1 % vid 0–1 år; 23,5 % vid 2–3 år).
- Huvudsakliga orsaker: Boendesituation (intakta tikar i hushållet/närområdet) för att bespara hunden löpstress och förhindra oönskad parning är vanligast. Även dämpning av könsbunden stress, markeringsbeteende inomhus samt enstaka krav från hunddagis nämns.

7.3 Valpning och valpkullar (192 svar)

Frågan kartlägger hur stor andel av tikarna som har haft valpkullar samt hur valpningarna har förlöpt. Totalt i enkäten ingår 194 tikar, och på denna specifika fråga har 192 svar (99,0 %) registrerats för svarsalternativen medan 20 ägare har valt att lämna en kommentar.

Fördelning baserat på samtliga svar (192 st av 194 tikar)

- Nej (har ej haft valpkull): **70%** (135 st)
- Ja (har haft en eller flera kullar): **30%** (57 st)

Fördelning enbart bland tikar som har valpat (57 st)

- Naturlig och komplikationsfri valpning: 75,4 % (43 st)
- Naturlig valpning med extra stöd: 5,3 % (3 st)
- Förlöst med kejsarsnitt: 19,3 % (11 st)

De 20 öppna kommentarerna visar att flera av tikarna har haft mer än en kull, vilket förklarar varför vissa ägare har valt ett specifikt svarsalternativ men ändå velat nyansera sitt svar. Kommentarererna kan delas in i följande huvudteman:

- Kombination av naturlig födsel och kejsarsnitt: Flera ägare till tikar som haft flera kullar rapporterar och förtydligar att en kull har fötts helt naturligt, medan en annan kull senare har krävt kejsarsnitt (till exempel på grund av felläge på sista valpen).
- Snabba och okomplicerade förlopp: Flera vittnar om mycket smidiga valpningar. Det nämns bland annat en tik som födde två stora valpar (220g och 225g) inom en timme, och en annan som födde 6 valpar på 3 timmar.
- Utebliven dräktighet och tomma tikar: Några kommentarer lyfter fram svårigheter med att få tiken dräktig, till exempel parning vid flera löp utan resultat, eller tysta löp som har försvårat parningen.